

Patiëntenvoorlichting

Behandeling van reumatische klachten met medicijnen

Etanercept

In overleg met uw reumatoloog start u binnenkort met het geneesmiddel Etanercept voor behandeling van uw reumatische klachten. In deze folder vindt u uitleg over deze behandeling.

Deze folder vervangt niet de gebruiksaanwijzing bij het geneesmiddel.

Wat is Etanercept?

Etanercept zorgt ervoor dat de ontsteking en pijn in uw gewrichten afnemen. Het geneesmiddel wordt onder andere voorgeschreven bij de volgende reumatische ontstekingsziekten:

- reumatoïde artritis
- artritis psoriatica
- ziekte van Bechterew
- jeugdreuma (JIA)

Hoe werkt Etanercept?

Bij een reumatische ontstekingsziekte maakt het lichaam te veel ontstekingseiwitten aan (TNF en TNF-alfa). Deze stoffen spelen een belangrijke rol bij ontstekingen. Etanercept hoort bij de groep TNF-alfa remmende geneesmiddelen, ook wel biologicals genoemd. Deze biologicals zorgen ervoor dat de reumatische aandoening rustiger wordt. Hierdoor nemen klachten als pijn, stijfheid en zwelling na enige tijd af.

Hoe wordt Etanercept toegediend?

Etanercept wordt via zogenoemde voorgevulde injecties toegediend. U kunt dit in principe zelf doen. U krijgt daarvoor prikinstructies van uw reumaconsulent. U krijgt één keer per week een injectie met een dosis van 50 milligram (tenzij uw reumatoloog een andere dosering voorschrijft). U spuit de vloeistof onder de huid in. De reumaconsulent adviseert u over de dag, het tijdstip en de beste plaats voor de injecties.

Lukt het niet om u zelf injecties te geven?

Misschien vindt u het lastig om de injecties zelf toe te dienen. Dan kan uw partner, een familielid of andere naaste dit ook voor u doen. Hij of zij krijgt dan prikinstructies van de reumaconsulent. Als dat ook niet mogelijk is, komt een verpleegkundige bij u thuis.

Resultaat van de behandeling

U kunt na een paar injecties het eerste resultaat van de behandeling verwachten. Het maximale effect van de behandeling wordt na zo'n 3 maanden bereikt.

Mogelijke bijwerkingen

Bijwerkingen die het meest voorkomen zijn:

- infecties
- jeuk
- roodheid en/of branderig gevoel rondom de injectieplaats: koelen met een ijspakking in een theedoek helpt
- allergische reactie, in een enkel geval ernstig: u heeft dan last van uitgebreide huidreacties en een piepende en/of moeilijke ademhaling

Grotere kans op infecties

Door de behandeling met Etanercept kunt u vatbaarder worden voor infecties. Let daarom goed op (één van) de volgende klachten die kunnen wijzen op een infectie:

- ontstoken wondjes aan de huid
- blaasontsteking: u moet vaak kleine beetjes plassen
- verkoudheid waarbij u gekleurd slijm ophoest
- ontstoken kiezen of tanden en andere gebitsproblemen
- koorts
- vocht vasthouden in de benen
- kortademigheid

Krijgt u (één van) deze klachten? Neem dan contact op met de polikliniekassistente van de polikliniek reumatologie. Dat kan op werkdagen van 9:00 – 16:30 uur. Zij bespreekt uw klachten dan met uw reumatoloog of reumaconsulent.

- locatie Alkmaar, telefoon 072 - 548 3250
- locatie Den Helder, telefoon 0223 - 69 6902

Buiten kantoor tijden, 's nachts of in het weekend kunt u bij dringende klachten contact opnemen met de huisartsenpost bij u in de buurt.

Maatregelen om infecties te voorkomen

Etanercept beïnvloedt de afweer. U bent daardoor tijdens de behandeling gevoeliger voor infecties. Uit voorzorg nemen wij de volgende maatregelen:

- Mantoux-test/IGRA test en longfoto

In het verleden is bij een klein aantal patiënten tijdens behandeling tuberculose ontstaan. Dit gebeurde vooral bij patiënten die al eens tuberculose hadden gehad. Om dit te voorkomen testen wij alle patiënten die met Etanercept gaan starten eerst op een eventuele vroegere besmetting met tuberculose. U krijgt hiervoor een Mantoux-test/IGRA-test (huidtest) en er wordt een röntgenfoto van de longen gemaakt.

- hepatitis B en C

U wordt van te voren getest op de virusinfectie hepatitis B en C

Wat kunt u zelf doen om infecties te voorkomen?

U kunt ook zelf infecties helpen voorkomen. Onder andere door te zorgen voor goede hygiëne. Verder is het belangrijk dat u zichzelf voor elke injectie de volgende 10 vragen stelt:

1. heeft u ergens wondjes? (Bijvoorbeeld door knippen van teennagels, (steen)puisten, ontstekingen in de mond bv bij de tanden, huidbeschadiging of uitslag)
2. heeft u koorts?
3. heeft u tekenen van verkoudheid? Last van hoest? Keelpijn? Benauwdheid? Voorhoofdsholteontsteking?
4. heeft u diarree?
5. heeft u tekenen van een blaasontsteking, bijvoorbeeld pijn bij plassen?
6. gebruikt u antibiotica?
7. bestaat de kans dat u binnenkort wordt geopereerd of dat u behandeld wordt door de tandarts?
8. heeft u bijwerkingen gehad na het vorige infuus?
9. bent u van plan naar het buitenland te gaan of bent u pas in het buitenland geweest? Welk gebied?
10. bent u zwanger of heeft u een kinderwens? (Dit geldt zowel voor mannen als vrouwen)

Kunt u 1 of meer van deze vragen met 'ja' beantwoorden? Neem dan van tevoren thuis contact op met poli reumatologie. Zo nodig vindt overleg plaats met de reumaconsulent. Het kan zijn dat de toediening van de injectie uitgesteld moet worden.

Controle

U komt 3 maanden na de start van de behandeling voor controle. U heeft dan een afspraak met uw reumaconsulent en aansluitend met uw reumatoloog.

Bloedonderzoek

Uw bloed wordt uit voorzorg regelmatig onderzocht. U hoort van de reumaconsulent of reumatoloog als dit nodig is.

Wordt u geopereerd? Laat het ons dan weten

Neem als u geopereerd moet worden altijd contact op met uw reumatoloog. In overleg moet u dan tijdelijk stoppen met Etanercept. Is de operatiewond goed genezen en heeft u geen klachten die kunnen wijzen op een infectie? Dan kunt u in overleg met uw reumatoloog weer starten met Etanercept.

Ingrepen bij de tandarts

Ook bij tandheelkundige ingrepen zoals het trekken van een kies, kan het nodig zijn dat u stopt met Etanercept. Overleg daarom ook dan altijd eerst met uw reumatoloog.

U hoeft niet met Etanercept te stoppen bij het vullen van tanden of kiezen, het vervangen van een vulling of verwijderen van tandsteen.

Stop met Etanercept bij zwangerschap en borstvoeding

Bent u zwanger of wilt u zwanger worden? Gebruik dan geen Etanercept. Wacht ook minstens 5 maanden met een eventuele zwangerschap na afloop van de behandeling. Dat geldt zowel voor vrouwen als mannen. Gebruik in die periode een geschikt en betrouwbaar voorbehoedsmiddel. Het is niet bekend of Etanercept in de moedermelk terechtkomt. Maar om dit hoe dan ook te voorkomen, mag u geen Etanercept gebruiken als u borstvoeding geeft.

De grieprik en vaccinaties voor een verre reis

Wij adviseren u bij het gebruik van dit geneesmiddel u jaarlijks te laten vaccineren met het griepvaccin via uw huisarts. Verzwakt levende vaccins (zoals bof, mazelen, rode hond (BMR), gele koorts, tyfus, BCG, oraal poliovaccin) mogen niet gegeven worden. Dit kan ook gevolgen hebben voor reizen, waarbij vaccinaties nodig zijn. Gaat u op reis naar het buitenland en heeft u vaccinaties nodig? Informeer bij de GGD welke vaccinaties u precies nodig heeft en bespreek dit daarna tijdig (minimaal 6 maanden tevoren) met uw reumatoloog.

Medicijnpaspoort en medische verklaring

We adviseren u om een medicijnpaspoort mee te nemen als u op reis gaat. Deze is verkrijgbaar bij uw apotheek. Voor reizen naar het buitenland heeft u verder een medische verklaring nodig. U kunt deze verklaring aanvragen bij uw reumaconsulent.

U kunt Adalimumab zonder problemen meenemen naar Europese landen, de Verenigde Staten en Australië. Gaat u naar Azië, Afrika en Zuid-Amerika? Overleg dan eerst met uw apotheek.

Zo bewaart u Etanercept veilig

- bewaar Etanercept in de koelkast bij 4 tot 8 graden Celsius. Voorkom bevriezing: plaats de injectiespuiten niet tegen de achterwand van de koelkast of ter hoogte van het vriesvak
- bewaar Etanercept voor bescherming tegen licht altijd in de originele verpakking

- gaat u op reis? Bewaar Etanercept dan in een koeltasje
- reist u met het vliegtuig?
 - zorg dan dat Etanercept niet bevriest: neem het altijd mee in uw handbagage en beslist niet in het bagageruim van het vliegtuig.
 - vraag het cabinepersoneel of Etanercept in de koeling mag of dat zij de koelementen opnieuw willen invriezen.
- de vloeistof in de injectiespuit moet helder zijn. Als u deeltjes in de vloeistof ziet, kunt u Etanercept niet meer gebruiken
- Etanercept is houdbaar tot de laatste dag van de aangegeven maand (dit staat op de spuit)

Uw vragen

Met vragen over uw aandoening en de behandeling kunt u op werkdagen van 8:30 tot 16:30 uur contact opnemen met de polikliniek reumatologie:

- locatie Alkmaar, telefoon 072 - 548 3250, mail reumaconsulentalkmaar@nwz.nl
- locatie Den Helder, telefoon 0223 - 69 6902, mail reumaconsulentdenhelder@nwz.nl

Meer informatie vindt u ook op de website van het Reumafonds, www.reumafonds.nl.